

Ikt. sz.: NEB-41/33-2/2019.

NEB-10/2019. sz. ülés
(NEB-23/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2019. június 27-én, csütörtökön, 13 óra 00 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló T/6322. számú törvényjavaslat (A részletes vita folytatása és lezárása)</i>	5
<i>Egyebek</i>	11
<i>A 2019. októberi nemzetiségi önkormányzati választással kapcsolatban felmerült kérdések megvitatása</i>	11
<i>Az elnök tájékoztatása az ülészak további programjairól</i>	16
<i>Az ülés berekesztése</i>	17

Napirendi javaslat

1. Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat
(T/6322. szám)
(A részletes vita folytatása és lezárása)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Ritter Imre nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
 Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló
 Dr. Serkisian Szeván Simon örmény nemzetiségi szószóló
 Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
 Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólónak
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Ritter Imre nemzetiségi képviselőnek

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Berczik Ábel helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)
 Dr. Buzál Attila jogász (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata)
 Halász János Pál szakértő (Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló)

Megjelentek

Dr. Dienes Renáta osztályvezető (Pénzügyminisztérium)
 Dr. Török Tamás titkárságvezető, főosztályvezető (Nemzetiségi Ombudsmanhelyettes Titkársága)
 Dr. Benedek György jogi főreferens (Nemzetiségi Ombudsmanhelyettes Titkársága)
 Dr. Kiss Balázs jogi főreferens (Nemzetiségi Ombudsmanhelyettes Titkársága)
 Cserhádi Tiborné dr. hivatalvezető (Országos Roma Önkormányzat)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 00 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom.

Tisztelettel köszöntöm dr. Berczik Ábel helyettes államtitkár urat és dr. Dienes Renáta osztályvezető asszonyt; köszöntöm dr. Török Tamás titkárságvezető, főosztályvezetőt, dr. Benedek György jogi főreferenst, dr. Kiss Balázs jogi főreferenst az ombudsmani hivataltól; Cserháti Tibornét, az Országos Roma Önkormányzat hivatalvezetőjét; dr. Buzál Attilát, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának jogászatát; és természetesen minden kedves megjelentet, a bizottság tagjait.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottságból 10 fő bizottsági tag személyesen van jelen; Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólót, valamint Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Ritter Imre német nemzetiségi képviselőt. Tehát a bizottságunk 12 szavazattal határozatképes.

A napirendi pontokat kiküldtük. Kérdezem, van-e a napirenddel kapcsolatban valakinek észrevétele vagy kiegészítése. *(Nincs ilyen jelzés.)* Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki a kiküldött napirenddel egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Tartózkodott? *(Nincs ilyen.)* Ellene volt? *(Nincs ilyen.)* Megállapítom, hogy 12 szavazattal, egyhangúlag elfogadtuk a napirendet.

Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló T/6322. számú törvényjavaslat (A részletes vita folytatása és lezárása)

Első napirendi pontunk: a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló T/6322. számú törvényjavaslat részletes vitájának folytatása. A részletes vita második szakaszát folytatjuk le, mivel a hétfői ülésünkön már megkezdtük a részletes vitát, de a bizottsági módosító javaslatunk további egyeztetése miatt ma folytatjuk és remélhetőleg le is zárjuk a részletes vitát. *(Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria megérkezik az ülésre.)* Köszöntöm még egyszer Berczik Ábel helyettes államtitkár urat és Dienes Renátát.

A második szakaszban állást foglalhatunk a képviselői módosító javaslatokról és dönthetünk saját módosító szándék benyújtásáról. Ehhez a törvényjavaslathoz 789 érvényes képviselői módosító indítvány érkezett. A korábbiaknak megfelelően a bizottság nem foglalt és nem foglal állást a képviselői módosító javaslatokról.

Mielőtt átadnám a szót a napirendi ponttal kapcsolatban helyettes államtitkár úrnak, röviden szólnék az előzményekről, illetve a hétfői ülés óta történekről.

A hétfői esti információ szerint azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a korábban már ismert 1,5 milliárdos nemzetiségpedagógus-program mellett várhatóan 4 milliárd forint többlet lesz még benyújtható a 2020. évi költségvetési törvényjavaslathoz. Ez volt a hétfői késő esti információ, ennek alapján kedden reggel el is készítettük a felosztásokat, és kiküldtük mindenhova. Tegnap, szerdán a Költségvetési bizottság ülése alatt jött az újabb információ, hogy a 4 milliárd az 4 milliárd, de a kormányülés döntése alapján 2 milliárdot lehet betenni a módosító javaslatba, és 2 milliárd majd később kerül rendezésre. Ezért a 4 helyett a 2 milliárdra készítettük el a javaslatot és küldtem szét mindenkinek. Másfél-két órával később Banai Péter Benő államtitkár úr

hívott, hogy a 1,5 milliárd plusz 2 milliárd rendben van, de a 2 milliárd nem felosztható, hanem egy összegben nyújtható be módosító javaslatként a 2020. évi költségvetésitörvény-javaslatához. Ezt utána tegnap este és ma reggel egyeztettük, és ténylegesen a kormányülésen ilyen döntés született.

Ezt azért kívántam elmondani, mert itt látszólag viszonylag gyorsan egymás után különböző variációk mentek ki és dolgoztunk vele. Itt tartunk ma reggel. Ismételten egyeztettünk Banai Péter Benó államtitkár úrral, ezt az e-mailt háttéranyagként kiküldtük és most is csatoltuk. Amennyiben a 2 milliárd forint kerül megosztásra a Miniszterelnökséghez tartozó 12 nemzetiség, valamint a Belügyminisztériumhoz tartozó roma nemzetiség részére, annak a korábban elfogadott 81,9 százaléknak, illetve 18,1 százaléknak megfelelően, ahogy ezt a korábbiakban egyhangúlag elfogadtuk, akkor tehát 1 milliárd 638 millió forint lenne egy összegben a Miniszterelnökségnél és 362 millió forint a Belügyminisztériumnál. Itt javasoltuk államtitkár úrnak, hogy a Miniszterelnökségnél ez a 11/30/1/31/1-es nemzetiségi támogatások sorhoz kerüljön a miniszteri hatáskörű nemzetiségi támogatások sorra, a BM-nél pedig egy új sort kell majd nyitni, amely majd nyilván egyeztetve lesz még a BM-mel is, mivel a BM címrendek között nincs úgymond szabad sor ehhez a részhez.

Ez volt a reggeli egyeztetések egyik fázisa. A másik pedig, hogy helyettes államtitkár úrral az előző bizottsági ülésen a részletes vita első szakaszában átbeszéltük a szövegszerű módosító javaslatainkat. Az akkor megbeszéltek szerint én utána az ahhoz kapcsolódó anyagokat át is küldtem a Pénzügyminisztériumnak, és a mai napon helyettes államtitkár úr válaszolt is. Ez az e-mail, amelyet korábban átküldtem, illetve amit ma válaszolt rá visszaigazolásként, ez is kik lett osztva mindenkinek.

Átadom a szót helyettes államtitkár úrnak, hogy az ezzel kapcsolatos és egyéb mondandóját megtehesse.

DR. BERCELIK ÁBEL helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak meg akarom erősíteni elnök úr információját, hogy a tegnapi kormányülés úgy döntött, hogy a korábbi egyeztetéseken már fixen lerögzített nemzetiségipedagógus-pótléokra, illetve nemzetiségipedagógus-ösztöndíjra szánt 1 milliárd 450 millió forint felett a kormány döntése alapján még 2 milliárd forintot kell beépíteni nemzetiségi projektek támogatására, amelyekről a kormány fog dönteni. Ahogy elnök úr említette, erre ez a javaslat érkezett, amelyet minden bizonnyal pozitívan fogunk kezelni, hogy legyen a szokások szerint megosztva a roma kisebbség és az egyéb nemzetiségek között. Már magam is fölvettem a kapcsolatot Langerné Victor Katalin helyettes államtitkár asszonnyal, hogy a BM fejezetben majd meghatározzák egy új előirányzatnak a pontos fejezeti rendjét. A többi, a nagyobb része, nyolcvan-egynéhány százaléka pedig a Miniszterelnökség fejezetben lesz.

Nekünk az az elsődleges javaslatunk - ezt majd még átgondoljuk -, hogy ne a nemzetiségi támogatások soron legyen, hanem egy külön nemzetiségi pályázatok, nemzetiségi projektek soron, mert az volt a kormányülésről visszajött információ, hogy ezt az összeget a kormány valahogy elkülönítetten akarja kezelni, elkülönítetten szeretne dönteni róla, de az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket még lefolytatjuk. Az a javaslatunk, hogy bár úgy tudom, a köznevelésről szóló törvény módosításába most nem fog belekerülni a nemzetiségipedagógus-pótlékoknak az emelése, ennek ellenére az az ígéret, hogy ez nem azt jelenti, hogy lekerülne a napirendről, hanem hogy az Országgyűlés őszi ülészakán lesz elfogadva, akárcsak tavaly volt. Így az a javaslatunk, hogy a mostani pedagóguspótlék 30 százalékról 40 százalékra emelésével kapcsolatos összegek, amelyeket már közös konszenzussal kialakítottunk, hogy melyik fejezetbe mekkora összeg kell, az most épüljön be az érintett fejezetekbe összesen 768,9 millió forint összegben és értékben. Afölött lenne, ha a parlament is úgy dönt majd összességében,

differentiált pedagóguspótlékoknak az emelése. Tehát azt javasoljuk, hogy a 768,9 millió forint fölött, ami az 1 milliárd 450 millió forint és a 768,9 millió forint közötti különbség, az kerüljön a nemzetiségi támogatások sorra, oly módon, hogy ha ősszel meglesz és valóban elfogadja a parlament a törvényt a differenciált pótléokra, és utána fölmérjük az Országgyűlés Hivatal segítségével a pontos összegeket, akkor azt majd onnan átcsoportosítjuk. Jogilag ezt az év legelején lehet megtenni, akkor nyílik meg az előirányzat, de már mindent elő lehet készíteni idén. A maradék összeg pedig - amit most még nem tudunk, hogy pontosan mennyi, de nem is kell feltétlenül tudnunk - mehet majd jövőre a felsőoktatásban tanulók pedagógus-ösztöndíjára, illetve a nemzetiségi támogatások egyéb összegeiről a Miniszterelnökséggel és egymással való egyeztetés alapján azt még természetesen ki lehet egészíteni az alapösszegeből; ebbe mi már nem fogunk és nem is kívánunk beleszólni.

Ahogy elnök úr is említette a szöveges módosítások tekintetében, a korábbi módosítótervezet 1. és 8. pontja tekintetében megértettük a szándékot, azaz azt, hogy azon nemzetiségi önkormányzat fenntartásában lévő óvodák esetében, ahol el kell látni nem nemzetiségi gyermekeket is, ott is járjon az önkormányzatokat amúgy megillető 97 200 forintos normatív támogatás. Az ehhez szükséges módosítást be fogjuk építeni a TAB-os módosító indítványba, mégpedig a költségvetési törvény 7. számú mellékletébe, nem a 2-esbe, mert a 2-esben csak az önkormányzatokat megillető támogatások vannak, hanem a 7-esbe, amely visszautal majd erre a 7. számú mellékletben. A 40-41. §-hoz megítélésem szerint nem kell nyúlni emiatt sehová sem.

Ami a módosító javaslat 9. pontját illeti, azt is beépítjük a TAB-os módosítóba, ott nincs észrevételünk.

A 12. pont esetében elnök úr jelzése szerint már a bizottság is elfogadta, hogy a miniszteri rendelethez nem kell külön passzus, hiszen az benne van az átmeneti rendelkezések között, úgyhogy ezt nem kezeljük.

A táblázat „nemzetiségi feladat” oszlopa esetében senki nem vitatja a feladatok kiegészítését, így azt beépítjük.

A pontszámok megváltoztatása esetében a Miniszterelnökség nem ért egyet egyelőre a javaslattal. Arról tájékoztattott a Miniszterelnökség, hogy ők kifejezetten ragaszkodnak ehhez a törvényjavaslatban szereplő mostani kategorizáláshoz, és ez egy szándékolt dolog volt. Úgyhogy ezt egyelőre nem tudjuk így kezelni. Abban az esetben, ha mondjuk, jövő hétfőig a Miniszterelnökség ettől eltérő álláspontot közvetítene felénk, akkor azt természetesen tudjuk majd kezelni. Ha nem, akkor marad így, ahogy most van a törvényjavaslatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Ehhez annyi kiegészítést tennék, hogy menet közben a Miniszterelnökséggel beszéltem, és egyeztetünk egy időpontot, valószínűleg hétfőn délelőtt leülnénk velük még a feladatalapú pontozással kapcsolatban. Ez most igazából csak arról szól, hogy a három feladatszoportnál, ahol négy feladat van, ott 30 pont van betéve, holott feladatonként 5 pont van, ahol pedig hat feladat van, ott csak 20 pont szerepel. Igazából erről folyik most csak a vita. Az egész pontozási rendszer, a pontozás elvei, módszere, egyéb, utána már rendeletben szabályozható a felhatalmazó bekezdés szerint. Ez viszont benne van tételesen ebben a 9. mellékletben, tehát hétfőn ebben dűlőre kell jutni, mert ez szerintem megoldható lesz.

Köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak a részletes kiegészítést. Kérdezem a bizottság tagjait, kinek van az elhangzottakkal kapcsolatban vagy egyéb kérdésben véleménye, észrevétele, kérdése. *(Jelzésre:)* Farkas Félix alelnök úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Üdvözlöm önt, helyettes államtitkár úr, valamint a bizottság minden tagját.

A véleményemet szeretném elmondani. Volt egy időszak, azt hiszem, a 2015-ös, amikor az Országos Roma Önkormányzat nem kaphatott emelést - az indokait én most nem szeretném feszegetni - a 12 nemzetiséggel szemben; a 12 nemzetiség kapott, mi, a romák nem kaptunk. Így azért most öröm volt számomra, hogy egyáltalán el tudunk indulni egy fejlődés útján, és hogy mi is benyújthatunk egy igényt, amit most sajnálattal veszem tudomásul, hogy nyilván nem kaptuk meg; de nem csak mi nem kaptuk meg, a 13 nemzetiség nem kapta meg azt az igényt, amit szerettünk volna, de hát óhajok vannak.

Volt egy 10 milliárdos igény, azután ebből lett 4 milliárdos igény; ez az Országos Roma Önkormányzat, illetve a romák számára egy 1 milliárd 800 millió forintos emelést jelenthetett volna. Ez sem húzta volna ki most a bajba jutott országos önkormányzatunkat, hiszen két olyan oktatási intézményt tart fenn, ahol ha az egyiknél nem lesz sürgős beavatkozás, akkor úgy néz ki, hogy talán elveszítheti a működési engedélyét is: ez a sziráki. A másik a tiszapüspöki iskola, ahol az iskola felújítására ugyan kaptunk pályázati összeget, de az messze nem elegendő ahhoz, hogy biztonságosan meg tudjuk oldani ezt a beruházást, és most ennek az iskolának a beruházása is kérdőjelessé válik.

Van most egy 362 millió forintos összeg; a 2 milliárdból a 18,1 százalék a romák számára mintegy 362 millió forintot jelenthet a Belügyminisztériumnál. Én mégis reménykedem abban, hogy esetleg ezt a pénzt ők az iskola felújítására fordíthassák, vagy pedig úgy, hogy az országos önkormányzattal egyeztetve fogják majd ezt felosztani. Úgyhogy csak reménykedhetünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás vagy észrevétel? *(Jelzésre:)* Szolga József horvát szószóló!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm az előterjesztő képviselőjét. Kicsit mellbevágóak voltak ezek az információk, mert ugye az elmúlt napokban azon dolgoztunk, hogy amit a bizottság előkészített, azt kicsit jobba és árnyaltabbá tegyük. Én megértem a kormányzat szándékát. Tehát ha most elfogadják a költségvetési törvényt ezekkel az elvekkkel, akkor lényegében újra kezdődik a mi munkánk, nekünk ki kell dolgozni és javaslatot kellene tenni a Miniszterelnökség felé, hogy kibokszoljuk azt, amit lényegében itt beszélgettünk az elmúlt üléseken. Nekem ebből az egészből ez szűrődött le. Vagyis az a juttatott is meg nem is juttatott 1 milliárd 600 millió bekerül egy központi kalapba, amit valamilyen elv alapján el fognak osztani, vagy fölöttünk, vagy a mi véleményünk figyelembevételével. Csak azért mondom, hogy az elmúlt napokban elvileg hiába dolgoztunk a módosítási javaslatokon, de talán munkaanyagnak jó lesz, hogy kialakítsunk egy közös álláspontot, amit majd javasolni is fogok, ha végül is a költségvetés-törvény-tervezet ebben a formában elfogadásra kerül.

A feladatalapúnál természetesen én is egyetérték a bővüléssel, tehát a címszavak bővülésével. A pontrendszeren lehetne vitatkozni, hogy arra 30 pont vagy 20 pont; elvileg az is lehet, hogy hat feladat van, akkor hatszor 5 pont az 30 pont. De mindenképpen árnyaltabban kell a feladatalapú támogatásnál megfogalmazni azokat a célokat, amelyeket a tevékenysége során a nemzetiségi önkormányzat elérhet. Nekem a rendes pontrendszerrel sincs semmi problémám.

Zárszóként annyit szeretnék mondani - nem kívánok többet hozzászólni -, hogy amit elkészítettem az elmúlt napokban, azt a jövőben is képviselni fogom. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás vagy észrevétel? *(Jelzésre:)*
Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Én is tisztelettel köszöntöm a Pénzügyminisztérium munkatársait.

Valóban elég sok minden történt az elmúlt három-négy napban, tanulságos volt mindenképpen. Régebbi idők tapasztalatai alapján az ember azért tudja, hogy a költségvetési időszak az ilyen, az előkészítés időszaka ilyen, hogy különböző döntések születnek, amelyekkel aztán nyilvánvalóan kormánydöntést nem fogunk felülrni. Valószínűleg ennek így kellett történnie.

Igazából az a felvetés, hogy a 4 milliárd, ami végül is megmaradt a pedagógusprogramon kívül, így kettébontásra került, mondjuk, ez nem egy rossz ötlet, mert ezt felvetettük korábban már többször is, hogy az ilyen soron kívüli kormányhatározatokból vagy év közbeni kormányhatározatokból fakadó kötelezettségeket ne egyébként az általános nemzetiségi beruházási keretből finanszírozza a kormány. Ez most megtörtént, mégsem tudunk teljesen tiszta szívvel örülni ennek, de hát ez már így szokott lenni.

Amit Szolga József mondott, hogy kidolgoztunk különböző számokkal különböző anyagokat: igen, ezt végig kell majd gondolni a következő időszakban. Amikor elfogadásra kerül a költségvetési törvény végleges formája, akkor ott végig kell néznünk, hogy akkor mire használható, illetve a Miniszterelnökség mire kívánja használni ezt a teljes összeget, ami a nemzetiségeknél maradt fenn. Nyilván ott is lesznek majd köztünk viták. Én még egyszer megerősítem, amit leírtam, hogy a pedagógusprogramnál nyilván egy-két év után fog majd kiderülni, hogy a felsőoktatásban valóban arra használják-e a plusztámogatást azok az egyetemek, főiskolák, amelyek pedagógusokat képeznek, amire szánjuk. Mert korábbi tapasztalatok alapján egy-egy céltámogatásnál, mondjuk, kis tanszékek támogatásán belül volt egy év, amikor iksz millió forintot kapott minden nemzetiségi tanszék működésre, ez viharos sebességgel beépült az adott felsőoktatási intézmény költségvetésébe, és azt senki nem tudta ellenőrizni, hogy egyrészt mi lett ezzel a pénzzel, hiszen ez az ő saját autonóm költségvetése, és a saját működésére hasznosította. Az biztos, hogy a tanszékek vezetői, illetve a tanszékeken dolgozók nem érzékelték, hogy megemelkedett volna a költségvetési támogatásuk. Tehát én ezért írtam le azt, hogy nem vagyok benne biztos, hogy jó az, ha ezzel a nemzetiségi ösztöndíjas programmal kapcsolatosan viszonylag nagy összegekkel megtámogatjuk a képzőhelyeket, amit aztán nyilván megint csak nem fogunk tudni igazából nyomon követni, hogy a felhasználása hogyan s miképpen valósult meg. Erre valószínűleg ki kell találnunk valamilyen módszert, hogy ennek azért mégiscsak legyen valamiféle ellenőrizhető folyamata. Nyilván a tanszékekkel kell majd közvetlenebb kapcsolatot tartani, merthogy ők tudják, ők érzékelik, hogy a feltételeik javultak-e, készült-e újabb tananyag, össze tudnak-e állítani újabb programokat. Tehát ezeket majd figyelniük kell, és szerintem érdemes erre odafigyelni.

Mindenesetre nyilván az ösztöndíjprogram mindenekfelett áll. Ezt most azért is mondom, mert tegnap voltam a szlovák nagykövethél, ő lent járt Szegeden a szlovák tanszéken, és azzal jött, hogy találjunk már ki valami ösztöndíjas programot a leendő nemzetiségi hallgatóknak. Én mondtam neki, hogy csodálom, hogy a szegediek erről nem tudnak, merthogy itt volt a Szegedi Egyetem is annak idején azon a megbeszélésen, ahol erről tájékoztatást kaptak - tehát tájékoztatnunk is kell.

Részemről ennyit akartam mondani, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy-két dolgot mondanék, egyetértve az elmondottak többségével, visszafelé haladva.

Az egyetemek támogatása nem úgy történik, hogy tervesítve lesz és belemegy a kalapba, és akkor azt csinálnak vele, amit akarnak, hanem célzott támogatás, amivel el kell számoljanak. És csak addig van és csak olyan arányban, ahogy ők a képzést végzik, és abban figyelembe van véve, hogy hány nemzetiségi pedagógust, tanárt, szaktanárt, s a többi, képeznek. De nyilvánvaló cél, hogy csak akkor van értelme ezt ösztönözni és adni, ha ezzel a képzettek számában és a minőségében jelentős előrelépést tudunk elérni.

Minden évnek megvan a sajátossága, az biztos, hogy itt a költségvetéssel kapcsolatos döntések most egy új mederben zajlottak. Nyilvánvalóan a kormánydöntést nem lehet felülről, és ez szóba sem jön, de azért egy-két dolgot szeretnék leszögezni. Egyrészt amióta a magyarországi nemzetiségeknek parlamenti képviselője van, mindig, minden esetben a nemzetiségi pénzek felhasználásáról vagy mi dönthettünk, vagy a mi véleményünk alapján történt meg az illetékes miniszter döntése a pénzekről, és ehhez nyilvánvalóan ragaszkodnunk kell továbbra is. Természetesen a kormány hozhat döntést, de hogy az velünk nincs előzetesen egyeztetve, és nem tudjuk, hogy mire használják fel, az nyilvánvalóan elfogadhatatlan számunkra, és ezt egyértelműen ki kell jelenteni.

A másik dolog, hogy én azért bízom benne, mert valóban rengeteg munka volt az önkormányzati, országos önkormányzati támogatások előkészítésében, és azt gondolom, ami most felbontva nem is került bele a '20-as költségvetésjavaslatba, de azért azoknak a döntő része abszolút egyértelműen, objektívan, szakmailag is egyértelműen indokolt. Tehát az, hogy a vagyonkezelői szerződések előírják kötelezően, hogy évi 2 százalékos értékcsökkenést kell képezni és ezt az átvett ingatlanokra fordítani, ezek objektív dolgok; ugyanúgy, mint ahogy az átvett ingatlanokkal átvettük a biztosítási díjak fizetését. Ezekben bárkivel bármikor le lehet ülni, ezek szakmailag megingathatatlan, abszolút objektív számok. Vagy ami szintén abszolút objektív, hogy teljesen tisztán kitettük az asztalra mind a 13 országos önkormányzat közgyűlésének a legrészletesebb adatait, elnökre, elnökhelyettesekre, bizottságokra, bizottsági elnökökre, tanácsstagokra, közgyűlési tagokra, és elindítottunk egy olyan folyamatot, hogy történt huszonöt évig, ami történt, meg kapott mindenki támogatást, ahogy kapott, de tegyük egyfajta kiegyenlítést a közgyűlési tagok száma, a bizottságok, egyebek alapján, hogy egy valóban arányos, indokolt támogatás legyen az összehasonlítható tevékenységeknél.

Tehát azt gondolom, hogy az, amit itt hónapokon keresztül folytattunk az országos önkormányzatokkal és a bizottsággal, ha pont most, amikor a legobjektívabb volt ennek a megalapozottsága, más szempontok miatt, hogy nincs működésre támogatás, le lett söpörve az asztalról, ez azért mégsem volt kidobott idő és energia. Ezeket az igényeket fenntartjuk, sőt azt gondolom, a következő évben ezeket el kell hogy ismerje a kormány, hiszen ez egy államtól átvett feladat, szerződéssel átvett feladat, amelyet csak az állam finanszírozhat, és amelyet nem kell a Klebelsbergnél vagy egyházi vagy települési fenntartónál finanszírozni a továbbiakban. Úgy gondolom tehát, hogy a pénzek felosztásánál, felhasználásánál a nemzetiségi bizottság véleményét, az egyeztetési jogát, a kidolgozott jogos igények fenntartását a későbbiekre szeretném hangsúlyozni, és ebből a szempontból, azt gondolom, nem volt ez felesleges munka.

Ha nincs további észrevétel vagy hozzászólás (*Nincs ilyen jelzés.*), szeretném röviden összefoglalni a részletes vita lezárása előtt a következőket. Ez akkor azt jelenti, hogy az államtitkár úrral és helyettes államtitkár úrral szóban és írásban leegyeztettek alapján is, a Magyarországi nemzetiségek bizottsága ma nem nyújt be

módosító indítványt, hanem mind az 1,5 milliárdra, mind a 2 milliárdra - megosztva a BM és a Miniszterelnökség között - a Pénzügyminisztérium fog a TAB-eljárás során benyújtani módosító indítványt. Mind pedig abban a három pontban, amelyből egynél, a feladatalapúnál hétfőn még egyeztetünk, vagy így, vagy úgy, akkor az már bemeleg; illetve a másik kettőnél, amit helyettes államtitkár úr részletezett, de gyakorlatilag ezek akkor támogatást nyernek, és a probléma megoldódik ezáltal.

Kérdezem, hogy ez mindenki előtt tiszta-e, vagy van-e ezzel kapcsolatban kérdés. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor megállapítom, hogy a bizottság egyrészt nem foglalt állást a képviselői módosító javaslatokról, a bizottság további módosító szándékot sem fogalmazott meg, mivel az elhangzottak alapján ezt a Pénzügyminisztérium a TAB-eljárás során megteszi a bizottságunk igényeinek megfelelően. Ezért a bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslatot nem nyújt be.

Javaslom, hogy zárjuk le a részletes vita második szakaszát, ezzel együtt a részletes vitát. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Tizenegy igen. Köszönöm. Tartózkodott? *(Szavazás.)* Kettő tartózkodás. Ellene volt? *(Szavazás. - Nincs ilyen.)* Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodás mellett a részletes vitát lezártuk.

Javaslom, hogy a részletes vitáról szóló jelentést fogadjuk el. Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló dokumentumok ParLexben történő benyújtásáról. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Tíz igen. Köszönöm. Tartózkodott? *(Szavazás.)* Három. Ellene volt? *(Szavazás. - Nincs ilyen.)* Megállapítom, hogy 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 3 tartózkodás mellett elfogadtuk.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása van még hátra. Javaslom, hogy Ritter Imre német nemzetiségi képviselő, valamint Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló megosztva legyen a bizottsági vélemény előadója, amiben én igyekszem most pontosan betartani a rendelkezésemre álló időt. Kérdezem, ezzel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, más javaslata. *(Nincs ilyen jelzés.)* Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért a javaslattal, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Tizenhárom igen, köszönöm; tartózkodás, ellenszavazat nem volt. Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadtuk.

A bizottsági vélemény előadóinak a bizottsági jelentés és összegző módosító javaslat vitájában várhatóan 2019. július 8-án, hétfőn lesz lehetősége felszólalni.

Ezzel a napirendi pontot lezárom. Köszönöm az előterjesztő részéről helyettes államtitkár úrnak, osztályvezető asszonynak a korábbi időszakban nyújtott segítséget, az egyeztetéseket. Kérem, hogy akkor ennek megfelelően a módosítókat a TAB-eljárásban nyújtsák majd be. Köszönjük szépen, a viszontlátásra! *(Dr. Berczik Ábel, dr. Dienes Renáta és munkatársaik távoznak az ülésről.)*

Egyebek

A 2019. októberi nemzetiségi önkormányzati választással kapcsolatban felmerült kérdések megvitatása

Rátérünk a 2. napirendi pontra, az egyebekre. Itt elsőként a 2019. évi októberi nemzetiségi önkormányzati választással kapcsolatban felmerült polémiára szeretnék kitérni.

Az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége meghívta Pálffy Ilonát, és ott merült föl, hogy a nemzetiségi választásnál egy helyen és egy helyiségben lesz a települési önkormányzati polgármester-választás, valamint az adott település nemzetiségi, ahol van helyi, a helyi, ahol van regionális, a regionális, és országos

választás pedig mindenhol lesz, ahol van a névjegyzékbe felvett választópolgár. A problémát vagy a feszültséget az okozta, hogy a nemzetiségi szavazólapok színesek lesznek, és egy hasonló színű, a nemzetiség nevével ellátott borítékba kell berakni és lezárni, és ennek kapcsán indult el egy polémia. Egyrészt köszönöm az ombudsmanhelyettesi szakvéleményt ezzel kapcsolatban, illetve kiküldtem a még 2014. június 27-én a nemzetiségi bizottság részéről benyújtott törvényjavaslat-kezdeményezést. Aki itt volt, az emlékszik rá, gondolom, hogy a '14-es megválasztásunkat követően ez volt az első olyan törvénymódosító javaslat, amelyet a Magyarországi nemzetiségek bizottsága benyújtott; ez a nemzetiségek jogairól szóló törvényre és a választási eljárásról szóló törvényre vonatkozott. Gondolom, ezt mindenki megnézte. Én egy dolgot szeretnék csak hozzátenni igazából. Az alapvető cél ezzel kapcsolatban az volt, hogy megszüntessük azt a lehetetlen gyakorlatot, hogy mindenkinek el kellett menni egyszer a lakhelye szerinti szavazókörebe szavazni a települési önkormányzati képviselőre és polgármesterre, azután el kellett menjen valahová máshová szavazni a nemzetiségi önkormányzati helyi, regionális vagy országos listára, és állandó probléma volt, hogy azt az egy helyet is általában olyan helyre jelölték ki, ahova nem volt tömegközlekedés, meg a település másik végében volt, mint amelyik nemzetiségileg lakott volt, és a többi. Akkor belekerült és benne volt az általunk tett javaslatban az, hogy a választópolgár a szavazólapokat olyan borítékba helyezi, amelyen a nemzetiség megjelölése fel van tüntetve. A borítékot a választópolgár lezárja. Ez azért volt benne, mert sok helyről és sok irányból felvetődött, hogy ezt szállítják ide-oda, meg akkor nem biztosítható a titkosság, és így tovább. Ami viszont itt érdekes, és igazából ez volt a másik, amit nehezményeztek sokan, hogy viszont nem mi javasoltuk 2014-ben, hanem 2018. július 17-én lett elfogadva a 2018. évi XXXVI. törvény 119. §-a - tehát 2018-ban, nem 2014-ben, tőlünk függetlenül -, amelyik a 326. § helyett, amely egy bekezdés volt, két bekezdést tett be, és a (2) bekezdése az, hogy a lezáratlan borítékban lévő, valamint a borítékon kívül található szavazólapok érvénytelenek. Ez a mi javaslatunkban nem volt benne. Azzal együtt, hozzáteszem, hogy mi beletettük azt, hogy a szavazólapokat megkapják, és bele kell tenni egy borítékba, akkor ebből következik, hogy és ha nem teszi bele, akkor mi van, vagy ha nem zárja le, akkor mi van? Én tehát azt gondolom, hogy bizonyos szempontból ezzel a módosító javaslattal mindenki föl is kapta a fejét a lehetséges érvénytelenség miatt, de valahol azért kiegészítette a mi első sikeres törvénymódosításunkat.

Én azt gondolom, itt sokakkal beszélve, meg részletesen átgondolva, hogy nincs ezzel szabályozási szempontból különösebb probléma, mert azért azt jegyzőkönyvezik, hogy hány borítékot vettek át, hányat tesznek bele a borítékba, elszállítják, és a többi, és utána jegyzőkönyvezik, amikor kinyitják, hogy mi történt vele. Azt természetesen nem lehet kizárni, mint ahogy soha, mert a papír nehéz, hogy most összenyomódik a doboz, és akkor megsérül, mennyire sérül meg, s a többi. Én inkább ott látok ezzel kapcsolatban lényeges feladatot, hogy egyrészt a Választási Irodának fel kell készítenie részletesen és alaposan, most nem csak településenként azt az egy szavazókört, ahol a nemzetiségi választás szokott lenni korábban, hanem az összes szavazókört, hogy ott úgy adják oda a nemzetiségi szavazólapokat, úgy adják oda a borítékot, hogy felhívják a figyelmet, hogy bele kell rakni az azonos színű szavazólapokat, le kell zárni és úgy kell betenni. Ne adj' isten, ami itt felmerült az ombudsmani állásfoglalásban, hogy ráírni a borítékra, hogy bele kell rakni, le kell zárni, s a többi, tehát minden eszközt fel kell használni egyrészt a Választási Irodának a felkészítésnél. A másik pedig az, hogy természetesen nekünk meg a nemzetiségi önkormányzatoknak is van feladatunk, hogy a másik oldalról mi is minél jobban felkészítsük a nemzetiségi választókat. Ezért amit Giricz Vera javasolt és joggal vetett fel múltkor, én javasolom - és ezt kiosztottuk most -, hogy Pálffy Ilona elnök asszonyt hívjuk meg szeptember elejére, és hívjuk fel a

figyelmét arra, hogy itt az egyes szavazóköri és a szavazatszámoló bizottságokban is új feladatok lesznek, ami először van. Tehát kérjük, hogy készítsék elő úgy a szavazatszámoló bizottságokat, a szavazókörieket, hogy tisztában legyenek vele, megfelelő tájékoztatást adjanak a nemzetiségi szavazóknak, és szeptemberben számoljon be, hogy mit tettek ennek érdekében és hogyan állnak ezzel. Úgy gondolom, hogy ezzel tudjuk a legtöbbet tenni és segíteni. Azt teljességgel kizárom, hogy bármiféle törvénymódosítást az októberi választásig meg lehessen tenni. Ez fizikailag kizárt.

Ehhez kapcsolódik még az a kérdés, hogy szükségesnek tartjátok-e, hogy dr. Rádi Pétert, a Nemzeti Választási Bizottság új elnökét meghívjuk. Szerintem, mivel új elnök, nem lenne baj, de kérdezem a ti véleményeteket ezzel kapcsolatban. *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir szerb szószóló!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntök mindenkit. Én a szeptemberi meghívástól és a Választási Iroda vezetőjének egyfajta beszámoltatásától sok jót nem várok. Nyilván nem ellenzem elvből, hogy eljöjjön, de gondoljunk vissza, hogy eddig nem volt olyan választás, ahol ne lettek volna problémák, éppen a nemzetiségi szavazópolgárokkal, legyen az a parlamenti választás, legyenek a korábbi önkormányzati választások. Maga ez a felkészítés elvileg minden választás előtt megtörténik, mégsem hozza el azokat az eredményeket, amelyeket mi joggal várunk és elvárunk. Ezt nyilván jobban lehet és kell is csinálni, nem azt akarom mondani, hogy ettől tekintsen el a Választási Iroda. Viszont úgy gondolom, hogy elemi érdekünk lenne, hogy a mi jelenlétünk ezekben a választási bizottságokban, szavazóköriekben hangsúlyosabb legyen, mint eddig bármikor volt. És érdemes lenne végiggondolni, nyilván az országos önkormányzatokkal együttesen, hogy a lehető legtöbb szavazóköribe küldjünk megfigyelőket, aki nyilván tagja is ezeknek a választási bizottságoknak. Tudom, hogy ez nagy munka, nagy erőfeszítés, de demonstráljunk a jelenlétünkkel, és akkor attól az embertől, aki ott van teljes jogúan ebben a szavazóköriben, mi is joggal elvárhatjuk, hogy minden nemzetiségi választópolgárnak, lett légyen az bárki közülünk, hívja fel a figyelmét, mert ellenkező esetben én nem látom ennek a garanciáit. Az egyik helyen biztosan fognak szólni, meg oda fognak figyelni, más helyeken kevésbé. Biztos, illetve feltételezhetően sok probléma lesz.

Én ezt javaslom, és javaslom, hogy egy ilyen kezdeményezéssel forduljunk az országos önkormányzatok felé is. Ha jól tudom, ennek törvényi akadálya nincs, csak szervezőmunkát igényel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További észrevétel? *(Jelzésre:)* Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló!

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Én teljesen feleslegesnek tartom, hogy szeptemberben találkozzunk Pálffy Ilona asszonnyal, hiszen szeptember 13-a a listák regisztrálásának határideje. Tehát ott már tulajdonképpen megint csak a borítékokról tudunk beszélni, és a választás nem csak a borítékokból áll. Szerintem ez a probléma nagyon egyszerűen megoldható: amikor megvásárolják a színes borítékokat, akkor nyomdába küldik őket, és ráíratják, valami szöveget kitalálnak, hogy betenni és leragasztani. Akkor nem kell már a falakra ragasztani tacepaókat, és valakinek ott állni, és mindenkinek mondani, hogy ragaszd le a borítékot. Egyszerűen fizikailag is lehetetlen, hogy az az egy ember, aki ott megfigyelőként lesz, ezt a nem tudom, hány száz nemzetiségi szavazót figyelmeztesse. Szerintem erről a találkozóról lekéstünk. Ugyan lehetséges, de nem igazán van már miről szeptemberben beszélni.

Én megküldtem Anitának azt az anyagot, amit dr. Buzál Attila állított össze, és az ONÖSZ-ön kiosztották az elnököknek. Mi már tartottunk tájékoztatást a mi aktivistáinknak, ugyan zanzásítottuk ezt, egy kicsit lerövidítettük, nem használtunk fel mindent, hogy az majd a mi dolgunk, meg a jelölő szervezeté. Nagyon sok volt a kérdés, nagyon aktívan reagáltak rá az emberek, és nem is gondoltuk volna, hogy milyen kérdések merülhetnek fel még mindig, hiszen öt év elmúlt, de a gárda is változik, jönnek új emberek. Én tehát úgy hiszem, hogy most ez a tájékoztató, amelyet dr. Buzál Attila készített, szerintem ez pont elegendő anyag, ennél többet mi senkitől nem fogunk hallani, mert ez egy célzott anyag olyantól, aki ismeri a nemzetiségek problémáit, a szavazóink képességeit, az aktivitást. Tehát szerintem egy ilyen bemutatkozó vizitre esetleg sor kerülhet, de már a szeptemberi megbeszélésnek nem sok értelmét látom. Ezt viszont talán elég lenne levében megbeszélni, elnök úr, a Választási Irodával, hogy a borítékokra valamilyen szöveget a helyettes ombudsman asszony javaslata szerint nyomtassanak rá, mert az viszont nagy segítség lenne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én azt javaslom, hogy mélyebben ne menjünk bele a választási dolgokba. Egyrészt én nem láttam, de gondolom, Attila, ez az anyag, amit mi májusban is kiküldtünk már mindenkinek, de az ugyanúgy aktuális most is, mert azóta új információ nem volt, de akkor megint ki fogjuk mindenkinek küldeni majd.

Én azt javaslom, ha el tudjátok fogadni, hogy azért lenne fontos most megküldeni ezt a levelet és ezt megtenni, mert azért az egy figyelemfelhívás lesz nekik is, hogy tudják, hogy ide kell jöjjenek szeptember elején, és akkor be kell számolni arról, hogy mit csináltak, nem csináltak, s a többi.

A másik, hogy ugyan mi most már leteszteltük több száz emberrel a regisztráló rendszert, egyebet, és most elvileg nincs semmi probléma vele, de az előző választásnál is heteken keresztül kínlódtunk, hogy naponta frissítsék, mindent fölhozzanak. Úgyhogy azért szeptember elejére már előjöhetnek azok a problémák - mert ha október 11-én lesz a választás, akkor szeptember 12-e már jogvesztő, addigra már le kell adni minden listát, jelölést, ajánlást, tehát ott már minden megtörtént -, tehát biztos, hogy lesznek már ott olyan dolgok, amiben másfél hónappal a választás előtt lehet még lépni és azzal kapcsolatban tevékenykedni. De már most felhívánk a figyelmet, hogy tudják, hogy szeptemberben leülünk, és be kell számoljanak. Ha tehát egyetértetek, én kiküldeném a javaslatokkal együtt, ami az ombudsmani állásfoglalásban is van, azzal együtt egy meghívó levelet kiküldenék mindkettőjüknek, természetesen az ONÖSZ-nek is.

Ennek kapcsán egy rövid megjegyzést, illetve javaslatot tennék. Amikor a tavaly áprilisi választás után nemzetiségi bizottsági elnökként meg lettem bízva, az egyik legelső dolgom volt, hogy a titkárságnak kiadtam utasításban, hogy minden nemzetiségi bizottsági ülésre szóló meghívót, minden háttéranyagot kötelesek azonnal kiküldeni valamennyi nemzetiségi önkormányzatnak, csak akkor ne menjen ki bármilyen anyag, ha azt én kifejezetten megtiltom. Egyébként gondolkodás nélkül mindent el kell küldeni, lévén, hogy tanácskozási joggal részt vehetnek, de ha nem kapják meg az anyagokat, akkor ugyan miről lehet véleményt nyilvánítani, ha kívánnak. A másik oldalról viszont javasolnám az ONÖSZ-nek is, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatnál, mondjuk, a költségvetés kapcsán volt, hogy valamennyi szószólóval együtt volt, ha úgy tetszik, majd hogyanem együttes ülés, de én azt gondolom, ugyanígy az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége is értesíthetné a bizottságunk tagjait, amikor ülést tart, annak a napirendjéről, és ugyanúgy adott esetben akár tárgyalási joggal a nemzetiségi bizottság tagjai is ott lehetnének, aki és amikor ezt fontosnak tartja. Hiszen mi a magyarországi nemzetiségekért és az azt képviselő országos önkormányzatokért is dolgozunk

direktben, és nyilván, ha az embernek első kézből vannak információi, az nagyon fontos. És mondjuk, azok a duplázások is megelőzhetőek, hogy most ők is meghívják Pálffy Ilonát, meg mi is meghívjuk, és találgatjuk, hogy egyiknél-másiknál mi történt. Tehát én ezt felvetem az ONÖSZ-nek, hogy fontolják meg, talán célszerű lenne, hogy ahogy mi minden ülésünk minden anyagát megküldjük és meghívjuk az elnököket, én nem tartom Istentől elrugaszkodott véteknél, hogyha mondjuk, fordítva az ONÖSZ részéről is ez megtörténik. Fontolják meg!

Ha nincs ezzel kapcsolatban más... *(Jelzésre:)* Buzál Attila szeretne véleményt mondani. Meg kell kérdeznem a bizottságot. Aki egyetért azzal, hogy Buzál Attilának szót adjunk, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás. - Látható többség.)* Köszönöm. Foglalj helyet az asztalnál, Attila, mert a jegyzőkönyv miatt szükséges a hangosítás.

DR. BUZÁL ATTILA jogász (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nyilvánvalóan senkinek nem akarok sem tanácsot adni, sem feladatot, csak amit Alexov Lyubomir szószóló úr felvetett, ahhoz kapcsolódóan szeretnék egy információt megosztani a bizottsággal, illetve a szószólókkal, hogy érdemes ezen elgondolkodni, amit ő felvetett, tekintettel arra, hogy több mint tízezer szavazókörben vagyunk érintettek; nyilván nem mindegyikben mindenki, de ez olyan tízezres nagyságrendű. Tehát itt gyakorlatilag több mint tízezer embert kellene a nemzetiségi közösségeknek megmozgatni annak érdekében, hogy valamennyi szavazókörben legyen nemzetiségi megfigyelő, ami óriási szervezőmunka.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata részéről mi elkezdjük ezt a munkát. Borzasztóan egyszerű egyébként, hiszen az az NVB-határozat, amely megállapította 2014-ben, hogy hol lehet német választásokat kiírni, az megvan; az EP-választások szavazóköréi viszonylag frissek, és úgy gondoljuk, hogy lényegében nem fognak változni. Ez egy egyszerű titkárnői feladat, két Excel-táblát összehozni - ezt mi megcsináltuk a németek tekintetében -, és akkor valamennyi nemzetiség vonatkozásában egy pillanat alatt látható, hogy mely szavazókörökben érintettek, és adott esetben hol szükséges vagy hol kell feltétlenül, mondjuk, legalább egy embernek megjelenie megfigyelőként. Csupán ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Közbeszólások.)* Szerintem menjünk tovább, majd megbeszéljük, mert ez most egyebekben van igazán, csak most a választás miatt került elő. *(Jelzésre:)* Akkor felteszem szavazásra, hogy aki egyért azzal, hogy Halász Jánosnak szót adjunk, kérem, hogy kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás. - Látható többség.)* Köszönöm. Parancsolj, János! De kérem, hogy ne menjünk bele a választás előkészítésének teljes megbeszélésébe.

HALÁSZ JÁNOS PÁL szakértő: Nem, nem, szó sincs róla! Csak arról van szó - remélem, Attila nem fogja megcáfolni -, hogy jól együtt tudtunk működni tavaly a választási bizottságban, ahova delegálva voltunk. Nagyon nyíltan fogom mondani: a Választási Iroda részéről történő felkészítést a szavazatszámoló bizottságoknak nem találtuk igazán megfelelőnek - jegyzőkönyvek is voltak róla -, most sem remélek egyebet. Úgyhogy ez azért egy nehéz ügy. Szabályozni lehet, de ehhez más is kellene: hogy képes legyen rá megcsinálni, és hogy meg is akarja csinálni. Vannak kételyeim.

Egy viszont gondot okozhat: mi a jelölő szervezetek útján sok felkészítést pótolhatunk a kampányban, de bocsánat, aki kampányol, és meg akarja nyerni a szavazót, az rögtön bürokratikusán is föllép, és elmondja, hogy de ragaszd le? Elmondhatja, persze, ez rendben van. Na, most ez a boríték ki tud nyílni egyéb okokból is: vagy mert rossz a ragasztó anyaga, vagy mert valaki hülyén nyúl hozzá - most

finoman fejeztem ki magam, nagyon. Tehát azért kockázatok vannak. Nem lett volna rossz azt az egy mondatot kivenni, hogy ami nincs leragasztva vagy nincs borítékban, az érvénytelen. Nem többet, ennyit érdemes lett volna. Ugyanis például a jogszabályban - ha nincs igazam, szólj, légy szíves - nincs pontosítva, hogy melyik szavazatot kell beletenni a borítékba: bele lehet tenni a területit és az országost is, mind a kettőt egy borítékba? Vagy mindegyiket külön borítékba kell tenni? Ez nem derül ki. Nincs benne a jogszabályban, márpedig ezt betű szerint is kell nézni, nemcsak a szelleme szerint. Mert mi a szelleme? *(Közbeszólások.)* Ez problémát fog okozni! De elfogadom az ombudsmani jelentést, hogy ha gubanc lesz az idei választásokon, akkor majd meg kell vizsgálni, akkor majd érdemes lesz belemenni és módosítani.

De itt azért két olyan problémát látok, hogy érvénytelen a szavazat, ha nincs leragasztva - ez azért túlzás most ebben a situációban. Pláne, hogy először próbáljuk ki ezt a módszert '19-ben. Másodszer: nincs pontosítva, hogy a területi és az országos listára a szavazat mehet-e egy borítékba, vagy mindegyiket külön kell. *(Zaj, közbeszólások.)* Ezt muszáj volt elmondanom, nem azért, hogy most mit fogunk csinálni, módosítani, de mindnyájan szembesülni fogunk ezzel munka közben, hogy nehogy elromoljanak a szavazatok! Sok érvénytelen lesz; tavaly is sok érvénytelen volt, még a szószólói választáson is. Meg voltunk döbbenve, Attila, emlékszel?

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egyszer mondanám, az teljességgel kizárt, hogy törvénymódosítás legyen, tehát nem fogunk tudni semmit kérni. Egyetlen dolgot tudunk tenni: hogy ösztönözzük és presszionáljuk a Választási Irodát a felkészítés miatt, a tájékoztatás miatt, illetve mi magunk is megtesszük ebben a lehető legtöbbet. De egyébként ugyanúgy a Választási Irodából azt is ki tudtuk hajtani, hogy készített kisfilmeket például az előző választásnál, és ezt most is megteheti. Tehát volt azért valami eredménye annak, hogy presszionáltuk őket, és ezt meg fogjuk tenni a megbeszéltek szerint most is. Köszönöm szépen, szerintem ezt kiveséztük.

Az elnök tájékoztatása az ülészek további programjairól

A másik, amit tájékoztatásként szeretnék elmondani - és most már tényleg nem nyitunk külön napirendi pontot, ez csak tájékoztatás -, a ma fél 11-es házbizottsági ülésen elfogadták a jövő heti programot. Eszerint jövő héten hétfőn 13 órától, kedden pedig 9 órától lesz plenáris ülés. A jövő héten hétfőn 17 órától indul a bizottsági jelentések, összegző módosító javaslatok vitája, ez lesz a 2. napirendi pont. Tehát 17 órától a 2. napirendi pont a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló törvényjavaslat, ahol Paulik Antal képviseli a bizottságot és fog felszólalni; a 3. napirendi pont pedig a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosítása, ahol Rónayné Slaba Ewa képviseli a bizottságot. Kérem tehát, hogy így számoljatok vele. Illetve nem végleges, de nagy bizonyossággal így lesz, így van tervezve, hogy az utolsó parlamenti ülés héten július 8-án, hétfőn 11 órától lesz plenáris ülés, és július 12-én, pénteken 10 órától; ekkor lesz a költségvetési törvény zárószavazása. Tehát a jövő héten hétfőn-kedden, a rá következő héten hétfőn és pénteken lesz plenáris ülés várhatóan.

A következő: a bizottsági ülések. Ezzel kapcsolatban szeretnék mindenkit tájékoztatni, hogy ahogy korábban erről már döntöttünk, a jövő héten, július 3-án, szerdán 10 órakor lesz a Nagytétényi út 306.-ban a Szellmann Házban egy kihelyezett bizottsági ülés, ahol az 1279. évi tétényi országgyűlés 740. évfordulója alkalmából lesz egy rövid formális ülésünk, és lesz ott egy rendezvény. Ehhez holnap kiküldünk mindent.

Ezenkívül menet közben jött, hogy július 1-jén, hétfőn az interpellációkat követően, tehát várhatóan 15 óra 30 perckor tartanánk egy nemzetiségi bizottsági ülést,

amelyen egyrészt az alapvető jogok biztosának kinevezés előtti meghallgatása lenne napirenden, másrészt pedig 2. és 3. napirendi pontként az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2017. évi és 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolóknak a részletes vitáját kell lefolytatnunk és lezárnunk. Ez tehát azt jelenti, hogy hétfőn várhatóan fél 4-től lenne egy bizottsági ülés, illetve szerdán 10 órától lesz bizottsági ülés, és ezzel a mostani nyári meghosszabbított ülésszakot elvileg lezárnánk. Amint megkapjuk a háttéranyagokat az alapvető jogok biztosáról, természetesen mindenkinek ki fogjuk küldeni, remélhetőleg a holnapi napon.

A magam részéről elmondtam, amit az egyebekben szerettem volna. Kérdezem, kinek van egyebekben bejelentenivalója, észrevétele. *(Nincs ilyen jelzés.)*

Az ülés berekesztése

Ha nincs, akkor köszönöm mindenkinek a hatékony munkát. Jó pihenést kívánok, és hétfőn a kiküldött meghívó szerint tartunk bizottsági ülést. Az ülést ezzel lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 05 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea